

Mogens Madsens tale til Hendes Majestæt Dronning Margrethe ved overrækkelsen af Kristeligt Dagblads Pris

Taler

Mogens Madsen
Bestyrelsesformand, Kristeligt
Dagblad

Dato

26. november 2024

Sted

Nationalmuseet, Ny Vestergade
10, 1471 København K

- 1 Deres Majestæt,
ærede gæster

- Igennem et par menneskealdre har man i store og små kirker rundt om i landet
5 nu og da kunnet se en høj kvinde sidde til gudstjenesten på bænkerækkerne som
en del af den stedlige menighed.

- Det er en ting, man som dansker kan blive nødt til at forklare udenlandske
gæster med interesse for vores kirkeliv: at vi har et kongehus, hvor Majestæten
10 står i køen til at modtage nadver sammen med alle andre.

Det er et smukt billede på, at der i åndelig forstand ikke er hierarkier mellem os
mennesker.

- 15 Men det er også et billede på en dronning, der med sit livslange personlige
nærvær i det kirkelige mere end nogen anden i sin samtid har været med til at
legitimere kristendom og tro herhjemme.

- Det er sket i en æra, hvor kristendom både har været søgt fortrængt fra det
20 offentlige rum af stærke kræfter – og har oplevet en tilbagekomst og en udbredt
accept som en integreret og afgørende del af vores liv og kultur.

- Ved at tildele Deres Majestæt Kristeligt Dagblads Pris 2024 ønsker vi at hylde
Dem for denne uvurderlige indsats. Det er derfor en ære og en stor glæde for
25 Kristeligt Dagblad, at De vil modtage prisen.

Men begrundelsen går videre end som så.

30 Som en enestående afholdt monark har Deres Majestæt i hele Deres voksenliv været et levende symbol på de værdier, som avisen ønsker at hædre med denne pris.

Med Deres vid, flid og medleven har De haft en betydning på det
35 samfundsmæssige, kulturelle og kirkelige område, som allerede værdsættes meget bredt i dag, men som måske nok først til fulde vil blive anerkendt i et mere historisk lys.

40 Det med det kirkelige kom ikke uden videre ind i Deres Majestæts tilværelse. Det har De ved flere lejligheder fortalt åbent om.

“Det er en meget personlig ting,” sagde De for en del år siden i et interview med
45 Kristeligt Dagblad. De forklarede videre: “Jeg tror, at det kom i løbet af den tid, hvor min far lå syg og de første måneder af den tid, hvor jeg var blevet dronning.”

Det var altså i 1972, da Deres far, Frederik den Niende, døde, og De overtog
50 tronen.

De følte, fortalte De videre, at De i den overgang var blevet hjulpet “ind i det på en sådan måde, at det ikke kunne adresseres.” Slet ikke til Dem selv. Heller ikke alene til de mange gode mennesker, der hjalp og støttede Dem.

55 “Der var meget mere end det,” sagde De. Og konkluderede:

“Efterhånden gik det op for mig, hvad det var for en hjælp, jeg havde fået, og at det her ikke var noget, der kunne lade sig gøre, uden at der kom hjælp andetsteds
60 fra.”

Så enkelt, og samtidig så gribende, kan man fortælle om det, der i gamle dage hed at komme til tro.

65 Men Deres Majestæts omgang med det personlige trosliv er ikke uden skepsis. De har betonet, at De – med et karakteristisk udtryk – ikke bryder Dem om

“sjælekrænger”.

70 Og den genkomst for religion, man har set i den senere del af Deres tid som regent, har De heller ikke omfavnet aldeles ukritisk.

I det allerede refererede interview sagde De således med henvisning til den nye
75 åbenhed for tro, at “der også i en tids strømninger [er] noget, der tangerer det, man kunne kalde mode”.

Nuvel, en sund luthersk distance har ikke ændret på det afgørende forhold: at ingen hertillands som Deres Majestæt igennem årtier har udgjort et personificeret bolværk imod åndløshed og religionshad.

80 I 52 nytårstaler har De frejdigt bedt Gud bevare Danmark.

Med det valgsprog, de tillagde Dem i 1972 – Guds hjælp, folkets kærlighed, Danmarks styrke – indsatte De Gud på førstepladsen. De har kaldt Deres
85 valgsprog “en konstatering af, at uden Guds hjælp går det slet ikke”.

Kultur og kunst er en anden side af det, Kristeligt Dagblad med denne pris i
90 særlig grad hylder Deres Majestæt for.

De har i de fleste af årene været udøvende kunstner.

Det nylige interview i Kristeligt Dagblad afspejler Deres uspolerede begejstring
95 ved ikke bare at fremstille kunst – det være sig illustrationer, scenografi, tekstiler eller andet – men også ved at fortælle om det.

Avisen havde en udsendt journalist med, da Deres antependium, alterforhæng, til slotskirken i den tyske by Wittenberg blev indviet i 2016. Det var i optakten
100 til reformationsjubilæet.

De tyske journalister var dybt forundrede over, at Dronningen virkelig selv havde ført nålen.

105 “Hat sie es selber gestickt?”

110 Motivet var lutherrosen, som siden Luthers tid har været hvid – hvad Deres Majestæt ikke har ladet Dem begrænse af, hvorfor De ofte har broderet den i røde nuancer.

Men pointen her er, at Deres kunst udspringer af håndværk. Det er hårdt arbejde:

115 Da De i midten af 1980'erne lavede Deres første bispekåbe – den var gylden med rød ornamentik og tilegnet Helsingørs Stifts biskop – broderede De i fire timer dagligt i henved et halvt år.

120 Det er det, der kaldes flid. Og flid er som bekendt det, man finder inderst inde, når man kigger gennem alle lagene i et kunstværk.

125 Deres Majestæt indledte Deres virke med en bøn den frostkolde lørdag i januar 1972 på balkonen på Christiansborg:

”Den gerning, som i næsten 25 år var min fars, er nu lagt på mine skuldre, og jeg beder Gud hjælpe mig og give mig styrke til at løfte den tunge arv,” sagde De.

130 Man kan mene, at De sluttede en ring, da De efter abdikationen i Statsrådet hilste Kong Frederik den Tiende med bønne:

“Gud bevare Kongen.”

135 ***

Det er både en ære og glæde, at vi må hylde Dem her i aften med Kristeligt Dagblads Pris 2024.

140

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
Prisuddelingstale

150 **URI**
<https://www.dansketaler.dk/tale/mogens-madsens-tale-til-hendes-majestaet-dronning-margrethe-ved-overraekkelser-af-kristeligt-dagblads-pris>

155

160

165

170

175

180